

IZVEŠTAJ O RADU FORUMA ZA KULTURU (2013. i 2014.)

Forum za kulturu osnovan je 03.06.2013. godine kao najmlađe programsko telo EPuS-a, sa idejom da se kao krovni forum bavi problemima vrednosnog sistema koji određuje ponašanje našeg društva i zagovaranjem njegove reforme u skladu sa potrebom sveobuhvatne reforme društva u okviru pridruživanja Srbije Evropskoj uniji. Kako je 2013. bilo rano za sumiranje rezultata, ovaj izveštaj obuhvata period od početka rada (2. Polovina 2013.) do kraja novembra 2014.

Forum je inicijalno okupio 20 afirmisanih profesionalaca iz različitih oblasti kulture (umetnici, teoretičari, profesori iz sveta filma, pozorišta, književnosti, muzike...), **a za predsednicu je izabrana Anja Suša**. Članovi su izrazili želju da iskoriste svoje znanje i iskustvo u državnim i nezavisnim institucijama kulture i u domaćoj i internacionalnoj umetničkoj praksi, u cilju pronalaženja boljih i efikasnijih modela za opstanak i razvoj srpske kulture. **Motiv za angažovanje** našli su u nagomilanim problemima u kulturi, za koje ne postoji adekvatno sistemsko rešenje a ni dovoljno političke volje. Stanje kulture u Srbiji je katastrofalno, kao i odnos države prema kulturi, dok su institucije slabe, bez adekvatnog zakonskog okvira. Ovakvo stanje je više rezultat političke, a manje ekonomske krize, pa su članovi formiranje FzK videli kao šansu za stvaranje prostora za rad u kulturi, podizanje svesti i vršenje pritiska na institucije. Okupljanje članova u cilju uspostavljanja kapaciteta Foruma bila je značajna aktivnost u prethodnom periodu, a inicijalni sastav neznatno je izmenjen.

FzK je kao svoje zadatke odredio:

- prepoznavanje i artikulisavanje problema, kao i nuđenje modela za njihovo prevazilaženje kroz aktivan dijalog sa akterima kulturne scene i predstavnicima države i njenih institucija.
- kreiranje programskih smernica mogućeg razvoja srpske kulture kroz projekte iz različitih oblasti kulture, a koji nisu prepoznati i adekvatno podržani u zvaničnom institucionalnom sistemu.

Dva osnovna prepoznata metoda su rad na konkretnim projektima i vršenje pritiska.

Osnovni oblici rada Foruma uspostavljeni u prethodnom periodu su sledeći:

- analize i saopštenja o potrebnim merama na osnovu identifikacije aktuelnih problema;
- predlozi i sprovođenje projekata u cilju reforme kulturne politike;
- otvoreni razgovori, tribine, (domaće i međunarodne) konferencije.

Sledeće teme su prepoznate kao problematične i bitne za današnju kulturu u Srbiji:

- Odnos Ministarstva kulture prema kulturi za decu i mlade;
- Odnos Ministarstva prema nezavisnoj kulturnoj sceni;
- Odnos Ministarstva prema savremenim umetničkim kulturnim praksama;
- Reprzentacija kulture Srbije u lokalnom i međunarodnom kontekstu;
- Kompetentnost donosilaca odluka u ustanovama kulture i Ministarstvu kulture i departizacija kulture.

PLANIRANE I OSTVARENE AKTIVNOSTI U PRETHODNOM PERIODU:

- **Održano je 5 sastanaka Foruma u 2013. i 3 sastanka do kraja aprila 2014.;**

Evropski pokret Srbija

- Ubrzo po osnivanju, **urađene su analize stanja u pojedinim oblastima kulture kao osnove za razvoj strategija** (izdavaštvo i knjižarstvo, omladinske kulture, primenjeno pozorište u obrazovanju, kinematografija, muzika, ples i vizuelne umetnosti);
- U skladu sa zakonom o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja, krajem 2013. zatražen je i **od Ministarstva kulture pribavljen spisak članova Upravnih odbora ustanova kulture čiji je osnivač Republika Srbija, kao i njihove biografije**. Na osnovu ovih informacija nije usledila dalja aktivnost Foruma.
- Nije održan planirani otvoreni razgovor o kulturi pod nazivom „Dijalog sa Tasovcem“, jer se ministar nije odazvao (poziv upućen 04.11.2013.). Događaj je trebalo da bude prvi izlazak u javnost FzK, sa namerom da ponudi platformu za razgovor o nagomilanim problemima u kulturi. Neposredan povod bilo je saopštenje Ministarstva kulture da javnost Srbije nije zainteresovana za kulturu.
- **Održana je prva javna tribina FzK** (20.01.2014.) u DKC-u pod nazivom „**Janusovo lice srpske kulture - kultura u v.d. stanju**“, a povodom politički motivisanih smena na čelu gradskih kulturnih institucija. Za tu priliku pribavljeno je i pravno mišljenje o usklađenosti imenovanja direktora i članova drugih organa ustanova kulture u Republici Srbiji sa zakonom o kulturi ("sl. glasnik rs", br. 72/2009) i o radnopravnom statusu zaposlenih u ustanovama kulture. Kreirano je i saopštenje za medije koji su prisustvovali tribini. Pozivu se nisu se odazvali predstavnici institucija ministar Tasovac i Goran Vesić (Privremena uprava grada Beograda).
- **Kapacitet Foruma za izradu projekata uspostavljen je samo delimično**, budući da je najveći deo aktivnosti (finalizacija predloga i apliciranje) obavilo osoblje kancelarije. Međutim, **ni za jedan za jedan od projekata nisu dobijena sredstva** (projekat dvodnevne međunarodne konferencije o kulturi „**Evropske kulturne politike**“, za koji je aplicirano kod Erste Banke i Ministarstva kulture; projekat za mlade radioničkog, pedagoško-obrazovnog i terapeutsko – korektivnog tipa „**Muzičke radosti**“ kod Ministarstva omladine i sporta u maju 2014). Sredstva su odobrena jedino od strane Ministarstva kulture za sufinansiranje ličnog istraživačkog projekta jedne članice Foruma, Novi javni menadžment u kulturi – sredstvo standardizacije i razvoja.

Od maja 2014. Forum nije imao značajnijih aktivnosti, osim što se oglasio saopštenjem povodom odluke o bijenalnom održavanju Oktobarskog salona. Anja Suša je nedavno podnela ostavku na funkciju predsednice. IO EPuS je na poslednjoj održanoj sednici od 10. novembra razmatrao pogoćnosti njegovog daljeg rada, kao i personalne i programske izmene.

PREDLOG IZVRŠNOG ODBORA ZA DALJI RAD FORUMA:

- IO EPuS-a smatra da je FzK jako važan, pa je cilj njegovo oživljavanje i reformisanje, kao i pronalaženje novog predsednika/ce;
- Proširenje FzK novim članovima
- veća aktivnost i vidljivost foruma u javnosti;

Beograd, 1. decembar 2014.

Slavica Jovanović Kubat
Sekretar Foruma